

Plán rodovej rovnosti

kritérium oprávnenosti financovania v
programe Horizont Európa

Oprávnenosť: Plán rodovej rovnosti

Kritérium na pridelenie grantu: Integrácia rodového rozmeru

Kritérium hodnotiace: Rodová vyváženosť

Politický a právny kontext

- ▶ Politická priorita pre Európsku komisiu: „Oznámenie "Únia rovnosti: Stratégia rodovej rovnosti 2020 - 2025" (marec 2020).
- ▶ Obnovená priorita politiky EVP: Závery Rady o novom EVP (1. decembra 2020) a Oznámenie Komisie o novom EVP pre výskum a inovácie (30. septembra 2020).
- ▶ Ľublňanská deklarácia o rodovej rovnosti vo výskume a inováciách: Ljubljana-Declaration-on-Gender-Equality-in-Research-and-Innovation-_endorsed_final.pdf (gov.si) (26. novembra 2021).

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

Kritérium oprávnenosti

Plán rodovej rovnosti (platný od roku 2022)

Účastníci, ktorí sú **verejnými orgánmi, výskumnými organizáciami** alebo inštitúciami vysokoškolského vzdelávania* so sídlom v členskom štáte alebo pridruženej krajine, **musia mať vypracovaný plán rodovej rovnosti**, ktorý spĺňa **povinné procesné požiadavky**.

- Vo fáze projektového návrhu sa bude vyžadovať vlastné vyhlásenie (pre všetky kategórie účastníkov).
- Zahrnuté do procesu validácie subjektu (na základe vlastného vyhlásenia).

* Súkromno-ziskové subjekty (vrátane MSP), mimovládne organizácie, organizácie občianskej spoločnosti, ako aj všetky typy organizácií z neasociovaných tretích krajín sú z tohto kritéria vyňaté. Pozri definície právnych kategórií na portáli o financovaní a verejných súťažiach [tu](#).

Povinné procesné požiadavky pre PRR (GEP)

Verejný dokument

- Formálny dokument
- Podpísaný vedením
- Uverejnený na webovej stránke inštitúcie
- Rozšírený v rámci inštitúcie

Vyhradené zdroje

- Financovanie pozícií alebo tímov pre rodovú rovnosť
- Vyhradený čas pre styčné osoby pre prácu v oblasti rodovej rovnosti

Zber údajov a monitorovanie

- Údaje o pohlaví alebo rodovej príslušnosti zamestnancov na rôznych pozíciách a vo vedení
- Výročné správy a hodnotenie pokroku a výsledkov

Školenia a budovanie kapacít

- Zapojenie celej organizácie
- Riešenie rodových predsudkov ľudí a rozhodnutí
- Spoločné opatrenia na konkrétne témy

Odporúčané obsahové oblasti PRR (GEP)

Rovnováha medzi
pracovným a
súkromným
životom a
organizačná
kultúra

Rodová rovnováha
vo vedení a
rozhodovaní

Rodová rovnosť
pri prijímaní
zamestnancov a
kariérom
postupe

Začlenenie
rodového rozmeru
do obsahu
výskumu a výučby

Opatrenia proti
rodovo
podmienenému
násiliu vrátane
sexuálneho
obťažovania

Základné aspekty rodovej rovnosti vo výskume a inováciách

Kroky naplnenia kritéria oprávnenosti

Vlastné vyhlásenie žiadateľov o grant z programu Horizont Európa prostredníctvom dotazníka o kritériách oprávnenosti GEP*

Ekvivalentné strategické dokumenty môžu spĺňať kritérium oprávnenosti GEP

Náhodné kontroly splnenia podmienok oprávnenosti u príjemcov počas programu Horizont Európa

GEP musí byť k dispozícii pri podpise dohody o grante (pre výzvy s termínmi od roku 2022)

Dohoda o grante zaväzuje prijímateľov prijať opatrenia na podporu rodovej rovnosti pri realizácii predmetnej akcie a podľa potreby v súlade s ich PRR

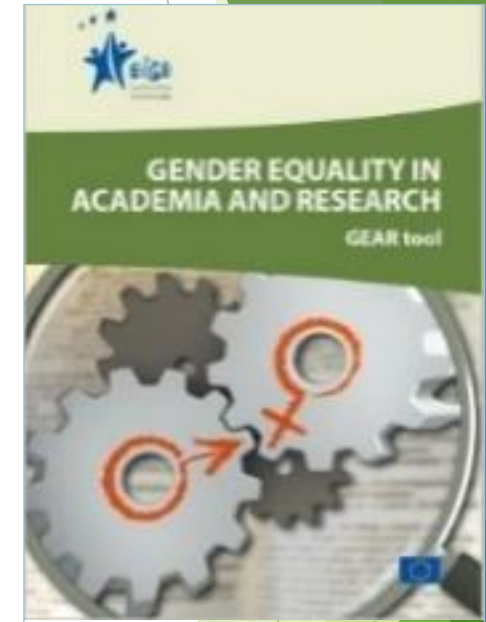
Podpora praxe PRR

Rozsiahle poznatky a podpora v oblasti plánov rodovej rovnosti sú už k dispozícii

Nástroj GEAR ("Rodová rovnosť v akademickom prostredí a vo výskume"): online návod krok za krokom, ktorý spoločne vytvorili Generálne riaditeľstvo EK pre výskum a technický rozvoj a Európsky inštitút pre rodovú rovnosť (EIGE) na implementáciu PRR, vrátane napr.:

- Súbor nástrojov: kľúčové témy, ktoré treba zohľadniť v GEP
- Kto participuje na príprave a implementácii PRR
- konkrétne príklady osvedčených postupov, ktoré vychádzajú z projektov GEP financovaných v rámci 7. RP a programu Horizont 2020
- Legislatívne a politické pozadie v jednotlivých členských štátoch

Ďalšie usmernenia a podpora v súvislosti s pripravovanými PRR, a to aj prostredníctvom pilotného znalostného a podporného nástroja pre inštitucionálne zmeny prostredníctvom PRR.

KRITÉRIUM PRE UDELENIE GRANTU HORIZONT EURÓPA

Začlenenie rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácií

Kritérium udelenia grantu: Integrácia rodového rozmeru

KRITÉRIUM EXCELENTNOSTI PRE RIA/IA

- ✓ Jasnosť a relevantnosť **cieľov projektu** a rozsah, v akom je navrhovaná práca ambiciózna a presahuje súčasný stav.
- ✓ **Spôľahlivosť navrhovanej metodiky** vrátane základných koncepcií, modelov, predpokladov, interdisciplinárnych prístupov, primeraného **zohľadnenia rodového rozmeru v obsahu výskumu a inovácií**, ako aj kvality postupov otvorenej vedy vrátane zdieľania a spravovania výstupov výskumu a prípadného zapojenia občanov, občianskej spoločnosti a konečných užívateľov.

Aspekty návrhov sa posudzujú v rozsahu, v akom je navrhovaná práca v súlade s témou pracovného programu

European
Commission

Začlenenie rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácií

Rodová
dimenzia

Integrácia rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácií znamená zohľadnenie pohlavia a rodu v celom procese výskumu a inovácií

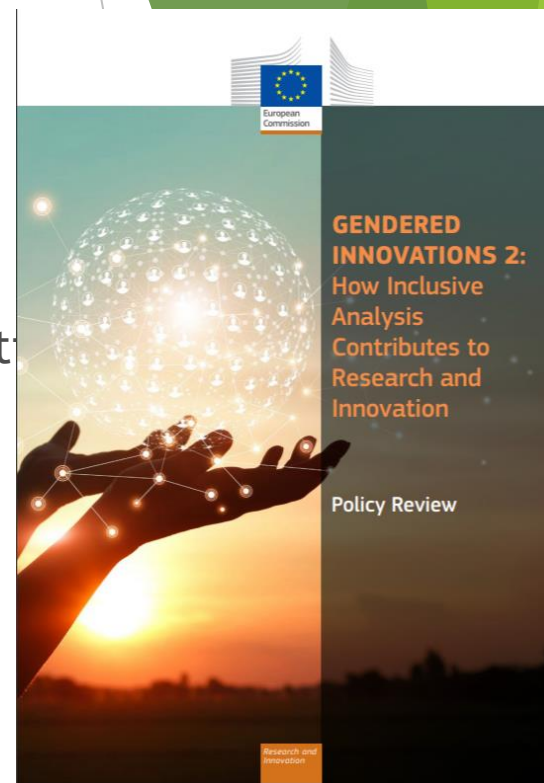
Integrácia rodového rozmeru do obsahu výskumu a inovácií je povinná, pokiaľ to nie je výslovne uvedené v opise témy

Prečo je rodový aspekt dôležitý?

- Prečo pozorujeme rozdiely medzi ženami a mužmi v úrovni infekcie a úmrtnosti v pandémie COVID-19?
- Má zmysel skúmať kardiovaskulárne ochorenia len na samcoch a na mužoch alebo osteoporózu len na ženách?
- Má zmysel navrhovať bezpečnostné vybavenie automobilov len na základe mužských telesných noriem?
- Je etické vyvíjať produkty umelej inteligencie, ktoré šíria rodové a rasové predsudky v dôsledku nedostatočnej diverzity údajov používaných pri vývoji tréningových aplikácií umelej inteligencie?
- Je správne, že prieskumy o cestovaní v domácnostiach, a teda aj analýzy mobility a plánovanie dopravy, podceňujú cestovanie v rámci opatrovateľskej práce, ktoré vykonávajú prevažne ženy?
- Vedeli ste, že feromóny vylučované mužskými experimentátormi, ale nie ženami, vyvolávajú u laboratórnych myší stresovú reakciu postačujúcu na vyvolanie úľavy od bolesti?
- A vedeli ste, že klimatické zmeny ovplyvňujú určovanie pohlavia mnohých morských druhov a že niektorým populáciám teraz hrozí vyhynutie?

Rodovo podmienené inovácie : Ako inkluzívna analýza prispieva k výskumu a inováciám

- 15 nových prípadových štúdií v oblasti zdravia, umelej inteligencie a robotiky, zmeny klímy, energetiky, dopravy, mestského plánovania, odpadového hospodárstva, poľnohospodárstva, daní, financovania rizikového kapitálu) vychádzajúcich z projektov financovaných z programu Horizont 2020
- **Vylepšené metodiky** integrácie analýzy založenej na pohlaví/rodovej príslušnosti intersekcionalnej analýzy do obsahu výskumu a inovácií
- **Politické odporúčania** pre program Horizont Európa založené na faktoch
- Materiály na **podporu informovanosti** vrátane informačných letákov
- [Prípadová štúdia o vplyve pohlavia a rodu v pandémii COVID-19](#)
- [Úplne znenie správy o prieskume politík a informačný leták vydaný 25. novembra 2020](#)
- [Rozhovor s komisárkou Mariou Gabrielovou v KILDEN News](#) (25. 11. 2020)
- [Redakčný článok v časopise Nature](#) (09. 12. 2020)

Prečo potrebujeme začleniť **rodový rozmer** do obsahu výskumu a inovácií?

- Každá bunka má pohlavie a každý človek má svoj rod
- Prináša pridanú hodnotu výskumu z hľadiska excelentnosti, prísnosti, reprodukovateľnosti, kreativity a obchodných príležitostí
- Prináša komplexné pochopenie potrieb, správania a postojov všetkých ľudí
- Produkty a služby lepšie prispôsobené potrebám všetkých občanov
- Väčší spoločenský význam výskumu a inovácií

European
Commission

HODNOTIACE KRITÉRIUM PRE PROJEKTOVÉ NÁVRHY
PROGRAMU HORIZONT EURÓPA

Rodová vyváženosť vo výskumných tímoch

Kritériá hodnotenia návrhov ex aequo*

Podľa poradia dôležitosti

1. Aspekty výzvy, ktoré inak neboli zahrnuté do návrhov s vyšším počtom bodov
2. Skóre v kategórii "excelentnosť" a potom v kategórii "vplyv" (v prípade hodnotení vplyvu skóre v kategórii "vplyv" a potom v kategórii "excelentnosť")
3. Rodová vyváženosť medzi pracovníkmi uvedenými v návrhu, ktorí budú primárne zodpovední za vykonávanie výskumných a/alebo inovačných činností a ktorí sú uvedení v tabuľke výskumných pracovníkov v projektovom návrhu
4. Geografická rozmanitosť
5. (...)

* Rodová vyváženosť vo výskumných tímoch bude kritériom hodnotenia návrhov ex aequo. Čo to znamená? Pre návrhy s rovnakým počtom bodov sa použije tretie kritérium hodnotenia - rodová vyváženosť medzi vymenovanými pracovníkmi, ktorí sú zahrnutí v návrhu

European
Commission

Časti relevantné pre GEP v užívateľskom portáli Horizont Európa

The screenshot shows a web browser window with the URL <https://ec.europa.eu/research/participants/submission/eforms/secure/renderform?editmode>. The page is titled "Participants & contacts" and "Budget >". The main content area is titled "Gender Equality Plan" and contains a question: "Does the organization have a Gender Equality Plan (GEP) covering the elements listed below?" with radio buttons for "Yes" and "No". Below this, there is a section titled "Minimum process-related requirements (building blocks) for a GEP" with a list of requirements:

- **Publication:** formal document published on the institution's website and signed by the top management
- **Dedicated resources:** commitment of human resources and gender expertise to implement it.
- **Data collection and monitoring:** sex/gender disaggregated data on personnel (and students for establishments concerned) and annual reporting based on indicators.
- **Training:** Awareness raising/trainings on gender equality and unconscious gender biases for staff and decision-makers.
- **Content-wise, recommended areas to be covered** and addressed via concrete measures and targets are:
 - o work-life balance and organisational culture;
 - o gender balance in leadership and decision-making;
 - o gender equality in recruitment and career progression;
 - o integration of the gender dimension into research and teaching content;
 - o measures against gender-based violence including sexual harassment.

The browser's taskbar at the bottom shows the date and time as 6. 2. 2023, 12:02, and the temperature as -3°C.

Konzultačná podpora CVTI SR žiadateľom programu Horizont Európa v príprave a implementácii Plánov rodovej rovnosti

- ▶ Splnenie kritéria oprávnenosti Európskej komisie, ktorým je mať strategický dokument: Plán rodovej rovnosti (GEP).
- ▶ interaktívny proces, konzultant podporuje žiadajúcu výskumnú inštitúciu alebo univerzitu v procese vypracovania plánu rodovej rovnosti
- ▶ "šitý na mieru" - rozsah podpory závisí od potrieb žiadajúcej výskumnej inštitúcie
- ▶ inštitucionálne a kultúrne zmeny v organizácii smerom k podpore rodovej rovnosti.
- ▶ [ERA Portál Slovensko | Rodová rovnosť \(eraportal.sk\)](http://eraportal.sk)

Užitočné zdroje

Kontakty

Kontakt EK pre otázky súvisiace s kritériom oprávnenosti (PRR):

RTD-HORIZON-EU-GENDER-EQUALITY-PLAN@ec.europa.eu

RTD-GENDERINRESEARCH@ec.europa.eu

Stránka politiky rodovej rovnosti vo výskume a inováciách:

https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/gender-equality-research-and-innovation_en

SK Kontakt pre agendu rodovej rovnosti vo výskume a inováciách

Staňáková, Zuzana, Mgr., PhD.

Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky

Oddelenie medzinárodných projektov

Lamačská cesta 8/A

840 05 Bratislava

02/69 253 154

0917733514

e-mail: zuzana.stanakova@cvtisr.sk

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020